

59.

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima.
octava Martii, Anni M. DCC. XXXVII.

M. ELIA COL DE VILARS,
Regis Consiliario & in ejus Castelleto Medico
ordinario, Doctore Medico, Præsidente.

An Melancholicis Musica.

I.

X Temperamentis molestius, melancholicum, vel humidum, vel siccum. Hoc præditi, fibris totius Corporis pollent crassiss, firmis, rigidis, siccis; earum vi systalticæ subjiciuntur Humores lenti, spissi, crudi, pravam diathesim morâ contracturi. Licet enim viribus præpolleant solida, istis tamen renitentibus liquidis, validæ quidem, at pigre suscitantur oscillationes. Fortis, sed durus & tardi gradus est pulsus: compactus cruor capillari lento passu permeat. Nerveas irrigans fibras viscosior est lympa; secretiones & excretiones paucæ; functionum animalium acerbitas. Ferox ingenii alacritas; supercilium severum; truces oculi. Paucis, huic temperamento taciturnitas, meditatio, labor improbus gravitas, solitudo, amoris sic & odii tenacitas, opinioniones conceptæ, contumacia, suspicio, sinistra omina, luctuosa somnia fortitò obtigerunt. Temperamentum verò melancholicum humidum fibras arguit madidiore, molliore, laxiores, oscillationes debiliores, secretiones segniores, succos aquatiores,

fatuos, crudos, copiosiores. Hinc segnis, demissus ac mollis pulsus; fatiscientes functiones. Hinc timiditas, metus, ægritudo, desidia, supinus animus, tristes ac torpentes hujusce temperamenti affeclæ. Immane quot & quanta Melancholicis impendent mala! Neminem fugit, animam ab affecto corpore sæpius pessimè mulctari. Is enim interutrumque nexus; ut mutuà vice, in se invicem agant, & patiantur. Non mirum igitur si varia suboriantur deliria vel continua vel interrupta, interdum cum ferocia, interdum cum tristitia & metu; sermonibus profundis, absurdis; actionibus etiam quandoque ineptis, sibi aliisve noxiis; insomniis terrificis, aut vigiliis, aliquando cum inflatione Hypochondriorum, ructibus, murmure, difficili respiratione, anxietate circa præcordia, tinnitu aurium, &c. Non mirum, inquam, si superveniat Misanthropia, Cyanthropia, Lycanthropia & aliæ mentis alienationes ac deliramenta. Hisce omnibus avertendis malis, ac proinde tuendæ Melancholicorum sanitati quid competit? Rigidiore fibras laxare, laxiores firmare; crassiores succos liquidiores efficere; illorum circuitui favere; alterutrum solida inter & fluida nutamen ac æquilibrium componere, eorumque rhythmos modulari.

I I.

SI dubius hareas, attende ad causam cum temperamenti Melancholicis, tum portentosa symptomatum inde natorum syndromes. Utrumque vel à mente, vel à corpore ducit ortum. Accitu mentis veniunt vehementia animi pathemata; assidua studia & exercitationes circa unum & idem objectum indefesse; nimia & severa pietas; alta meditatio; amor immodicus, zelotipia; effranis; odium pertinax; mœror acerbus; timor anxius; sollicitudo irrequieta. Ratione corporis huc accedunt prima ejus conformatio; aer stagnans, palustris, subterraneus; cibi austeri, terrestres, duri, fixi, quiescente & torpente corpore assumpti; carnes fumo & sale indurata; potus acerbi aut spirituosi extra modum hausti; immoderati & multoties repetiti corporis motus; immodica venus, excreta præter naturam, aut retenta. An non ex hisce rebus nonnaturalibus rigent, induranturve fibræ? Anviscerum abdominalium non constringuntur vasa? An ex liquidis mobilia non irretiuntur, figunturve? An non spiscescunt & sanguis & ex ejus penu secernendi vel secreti humores, An non tandem ex hydraulicis legibus, ac situ & conditione vasorum hepatis non stagnabit, aggereturque bilis, in dies atrum colorem & acrimoniam indurata? En succus melancholicus, *atrabilis* vulgò nuncupatus; in melancholiæ *hypochondriaci* dictæ origo & fomes. Quid indè? Remissâ solidorum flexilitate & blandâ vi systalticâ, fluida, elusis verberibus, magis ac magis torpescunt nervi, hinc torpor ad motus; hinc recurrentium symptomatum illas. Etenim fatisciente ventriculi robore & tritu, deficientibusque aut depravatis succis digestivis *anorexia*, *diorexia*, vel *cecidorexia*, ructus, flatus, *symptoma*. Verum atrabilarius humor & cæteri stagnantes in visceribus succi, præ diuturna mora, calore ambientium, pulsatione artieriarum, liquidiores tandem & aciores facti, irrepunt sensim in venas, universamque sanguinis molem inficiunt. Lympha verò, salium acrium ab atrabile depravatisque alimentis suppetitatorum, vehiculum per omnes corporis fibras diffusa, lacescit eas vellicando. O quantas in æconomia animali tunc temporis perturbationes! Irritatis in cerebro fibris exoriuntur confusæ & inordinatæ ideæ, sitque misera mentis alienatio, præsertim circa objecta quæ sensum communem diutius & vividius affecere. Nervosum ac membranaceum totius corporis genus, datæ cerebri villis noxæ particeps, vasorum omnium erethysmum intendit, roburque adauget. Jam qui fuerat antea pavidus & meticosus Melancholicus, omnia tuta timens, nunc audax, ferox, truculens, omnia spernit pericula, & adversum in hostem

fert pectus fidens. Qui frigoris, calorisve fuerat impatiens, nunc vel diram cæli inclementiam nequidem perſentit. Quàm igitur aliâ arte huiusce imminentibus adverſis hoſtibus occurrere licet, niſi quâ mediante torpentes nervi ſuſcitantur, æquabilis & flexibilis ipſorum tonus inſtauretur; ſpiſſiora liquida amicis ſolidorum verberibus obſequantur, diluantur, conſuetosque tranſites placidè relegant? Quid autem huic aſſequendo beneficio præſtantius? quid efficaciſ? quid præſentaneum magis quàm Muſica fauſtum illud Dei munus, quo mala demulcentur, eorumque memoria vel deletur vel ſaltem imminuitur? Muſica quippè audit diſpoſitio ſonorum gravium & acutorum, aptè inter ſe conſentientium & per congruentiâ intervalla ſejuñctorum, quibus ſenſus & ratio delectantur. Hanc ſivè vocalem, ſivè instrumentalem, dividere placuit in *Diatonicam*, omnium antiquiſſimam, per varios tonos, vel aſcendendo, vel deſcendendo procedentem; in *Chromaticam*, ſemi-tonis divitem, quorum gratâ varietate, non ſecis ac variata coloribus tabella, vel hortus gemmans floribus, diatonica decoratur; & in *Enharmonicam*, Diæſibus, ſuaviſſimis ſonorum inflexionibus, gaudentem. Ex his tribus Muſices generibus innumeri ſunt modi Muſici, quibus mens ita afficitur, ut ex triſtitia & mœrore ad gaudium & lætitiâ, ex timiditate ad audaciâ, ex ferocia ad urbanitatem, ex deſperatione ad ſpem eveſta facilè tranſeat.

III.

QUI fiat hic tam mirandus Muſices effectus, hæc adeo ſtupenda mutatio; ſoli auditûs organi fabricam & diſpoſitionem, ſonorumque vim ac efficiaciâ attendenti patet. Auris, organum auditûs, in *externam* & *internam* vulgò diſtinguitur. Externa *pinnam* vel *auriculam* extra os temporum prominentem, & meatum auditorium externum, tympani membranâ terminatum, complectitur. Pinnam ſerè totam format cartilago tenuis, elatiſtica, tremula, cute politâ, tenſâ, glandulis ſebaceis reſertâ, & tenui membranâ adiposâ veſtitâ. Pars verò ipſius inferior, mollis, tactu blanda, quæ *lobus*, cartilagine caret, ſolâ cute & corpore adiposo conſtans. Pinnæ facies anterior quatuor prominet extantiis, exteriori, ſcilicet, & ſuperiori in circulum devolutâ, *Helice* dictâ, interiori, *Anthelece*, binis aliis inferioribus oppoſitis, *Trago* & *Antitrago*. Hinc duo cava, *innominatum* aliud ſub *Helice*, *ſcapula* alterum ſub *Anthelece*, ambo in tertium medium omnium maximum, ſeu *concham*, gylando deſinentia. Auricula, invito ſchlammero, tribus gaudet muſculis, *ſuperiori*, nempe, *anteriori* & *poſteriori*, excurrentibus inſuper utramque ſuperficiem muſcularibus quibuſdam fibris; * & non ſolùm mediante cartilagineâ meatûs auditorii portione, ſed & duobus ligamentis anteriori & poſteriori, cranio firmiter adhaeret. Meatus auditorius à coarctatâ conchâ incipiens, canalis eſt cylindro-ellipticus, octo circiter lineas longus, inæqualiter latus, flexuoſè procedens ad tympani membranâ, quâ obliquè clauditur ſic, ut parte ſuperiori & poſteriori obtuſum, anteriori verò & inferiori acutum efficiat angulum. Meatus autem ille ex parte cartilaginea, ſed breviori, & parte oſſea, longiori quidem conſtat. Pars cartilaginea, conchæ ſoholes, ſuperiûs & poſteriûs interrupta, duabus aut tribus inciſuris obliquè tranſverſis diſtincta, parti oſſeæ denticulatim ferruminatur. Hæc pars oſſea, ductus videlicet in oſſe temporum excavatus, in fœtu deſiciens, cartilagineâ parti è directo accedens, unum cum ipſâ continuatum conſtituit canalem, qui per totam ſuam longitudinem eadẽ ac concha cute tegitur. Huic integumento ſubiicitur membrana tenuis, adiposa, in fibras carneas reticulari ordine diſpoſitas, & glandulis *ceruminæis* conſperſas, exſpatiata. Obtinet arterias auris exterior ab externo carotidum ramo, meatui auditorio itidem proſpiciente. Redux ſanguis non ſolùm per conjuges venas ad jugularem externam, ſed & à poſtica au-

*Vid. Caſſerius, DuVerney, Vallaſſa, Winſlow, de Aure.

riculæ parte ad utrumque occipitalem mittitur tamum, qui cranium ingressus utrumque sinum lateralem petit, dexter, scilicet, dextrum, sinister sinistrum. Nervos mutuatur à dura septimæ conjugationis portione, & à secunda cervicali. Tympani membrana, annulo osseo ferè integro, mediante sulco firmiter adherens; in quibusdam, ubi annuli intermissio, hiatus Rivini pervia, ex tribus coalescit membranis tenuibus, pellucidis, externâ & internâ, ab utroque meatu oriundi, tertîâ vasculosâ intermediâ. Internam ejus membranâ superficiem transversim, sed paululum oblique metitur sub nomine *tympani funis*, nervus à dura nervi auditorii portione abscedens, ad *lingualem* nervum appulsus. Auris interna tympani capsâ & *labyrintho* completur. Capsa in osse temporis & *petroso* exculpta, ad ellipticam figuram accedens, duas aut tres lineas profunda, sex lata, superficie scabra & inæqualis, membrana tenui seu periosteo pluribus vasis resperso vestitur. In ejus cavitate occurrunt duo meatus, anterior unus, posterior alter; duo foramina *Fenestra* cognominata, quatuor ossicula, quatuor demùm musculi. Meatus anterior, *Eustachii tuba*, vel *aquaeductus* nuncupatus ab angustiori & osseo principio sensim amplior factus, deinde partim cartilagineus, partim membranaceus, in palatum seu posticam narium partem fertur. Posterior verò meatus, amplior quidem, sed multò brevior; aquaeductus Fallopii dictus, cum apophyseos mastoïdis cellulis communicat. *Fenestræ* ex adverso membranâ tympani, alia *ovalis*, *rotunda* altera, in labyrinthum patent, utraq; tamen labyrinthi periosteo clausa. Quatuor ossicula, capsæ membranâ obducta, à figura *malleus*, *incus*, *os orbiculare* vel *lenticulare* & *stapes* audiunt. Malleus quatuor propè lineas longus, in duas apophyses distinguitur, quarum crassior, eaput, mediantibus eminentiis duabus, cavitate unâ, cum incude per Gynghymum connectitur; gracilior verò & longior, manubrium scilicet, membranæ obliquè applicatum adhærescit, eam introforum trahendo gibbam efficiens; incudem tres constituunt partes, corpus videlicet & duo crura; corpus duabus cavis & exstantiâ unâ, Mallei caput excipit; Crus brevius margini meatûs apophyseos mastoïdis adhæret, longius verò introforum incurvatum, extremo leviter cavo, os lenticulare, tertium ossiculum, utrinque gibbum admittit; hoc alterâ sui superficie stapedis capiti committitur. Stapes autem quartum ossiculum, ex capitulo quodam incurva duo promittitur, quæ in basim ovalem coeundo, arcus coarctati speciem referunt, cujus spatium membranâ tenui, sulco intûs affixâ clauditur, basis verò fenestram ovalem obturat. Ex quatuor musculis in tympani capsâ occurrentibus, tres movendo malleo inserviunt, quartus stapedis musculus audit. Secunda auris internæ cavitas, labyrinthus nempe, sic dictus, quod multis ambagibus, flexuosisque semitis in osse petroso sit excavatus, in tres dispergitur partes *cochleam*, putâ, in apophyseos petrosæ anteriori parte, sive cuspide insculptam; *Labyrinthum* propriè dictum, posteriorem ejusdem apophyseos partem seu basim occupantem, & demùm interutrumque *vestibulum* ad ambas præcedentes cavitates iter faciens. Hæc intermedia cavitas, inæqualiter rotunda, sesquilineam circiter lata, novem foraminibus est pervia, quinque, scilicet, ad labyrinthum seu tres ejus semicirculares canales aditum præbentibus, sexto fenestræ ovali respondente, septimo. rotundæ, octavo verò & nono quæ cochleæ orificia sunt.

(a) V. Vinf-
lu. Expo-
sition du
Corps hu-
main.

(a) His adde quædam nervorum foraminula. Cochlea canalis est semi-ovalis & spiralis circa modiolum, sive conum ferè horisontalem duos gyros cum dimidio conficiens, cujus basis capsam spectat. Canalis iste principio amplior, eundo minor, laminâ spirali partim ossæ, partim membranaceâ seu nerveâ, per totam sui longitudinem in duos semicanales vel ordines aut scalas, in apice coeuntes, dirimitur, quarum principium à vestibulo, in quod externa aperitur, interna verò ad fenestram rotundam definit. Labyrinthus propriè dictus, tribus constat se-

5

micircularibus tubulis, lineam circiter latis, versùs sua officia, quam in mediâ sui parte amplioribus; uno scilicet verticali superiore, ex vassalva, minori, quinque ad septem lineas longo; alio verticali posteriore, ex eodem autore, majori, sex ad octo lineas longo; altero horizontali, ex eodem, minimo, utpotè cæteris aliquantò breviori. Verticalis posterioris extremum superius, & verticalis superioris extremum internum simul cœuntia, unum & idem orificium constituunt; ita ut tres isti semicirculares canales quinque tantùm orificiis, uno nimirum communi, quatuor propriis in vestibulum retrorsùm hient. Hæ porro omnes interioris auris cavitates periosteo seu membranâ intùs circumdantur tenuissimâ, innumeris capillaribus vasis cum sanguineis, tum nerveis conspersâ, arteriis nimirum ex interna carotide & vertebrali oriundis, *porcione* venis, in vicinos duræ matris sinus; reducem sanguinem effundentibus; nervis tandem à molli acoustici nervi suppeditatis, quorum quinque furculi vestibulum per tot foraminula subeuntes, in membranam expatiati, & hujus cavitatis & semicircularium canalium internam superficiem vestiunt; undè Valsalvæ *zone sonore*, aliis Anatomicis haud aspectabiles. Cæteri hujus nervi ramuli per minima foramina cochleæ basim ingredientiæ, ejus cavitatis septum membranaceum expassi constituunt, & in ejusdem periosteum diffunduntur. Hæc auris prægressâ descriptione, quis non intellexerit nerveas istius organi interiora vestientes membranas à sonis diversimodè inflexis ita commoveri, ut hinc variæ suboriantur ideæ mentem illic mutantes, nervosi generis elaterium instaurantes, fluidorum motus compescentes, vel fuscitantes.

I V.

ETENIM sonos nil aliud existimes, velim, præter tremulos & celeres aeris motus, à fremitu partium insensibilium corporis concussi vel concutientis emissos. (a) Flagro percussus aer varios, immò modulatos edit sonos. Ictâ malleo incude, suppositi ipsi globuli subsiliunt. Pulsatis fidibus ad solis radium, volitant atomos detegentem, atomi similiter vibrantes percipiuntur. Pulsatum igitur corpus sonorum, in ambiente fluido motus excitat tremulos, & quidem ita cre-
(a) Offici ob-
serv.
Rèp. des
Lett. t. 1.
P. 357.

bros, ut spatio secundi horæ minuti 180 orgyas absolvant. Hi porro tremuli motus per lineas rectas, veluti radii sonori, eadem ac lumen lege, in ambitum spheræ suæ potestatis propagantur, eosdem objectis corporibus impressuri tremores. *Vorticuli* quippè aerei, utpotè contigui, summo & celerissimo elatere donati, ab insensibilibus & vibrantibus corporis sonori partibus pressi, complanantur; mox quasi totidem folliculi undique resiliences, obvios *Vorticulos* quoqueversum premunt & urgent; hi & vicissim alios & quæque occurrentia; hinc velocissima, velut per syltolen & diastolen propagatio soni, feriendo auditûs organo paratissimi. Radii itaque sonori ad auriculam appulsi, elasticâ ejus cartilagine, ipsiusque extantiarum & plicarum intortu, decursu, concursu excepti, collecti-reflexi, in concham deducti, ibidem congregati & roborati, meatum auditorium externum subeunt; cujus membrana firma, valdè nervosa, cerumine illita, ut & ejus figura tubulosa, cylindro elleptica, flexuosa, canalis superficiem amplians, necnon cartilaginis incisurâ, sonorum reflexiones multùm adaugent, eosque in centrum membranæ tympani, utpotè obliquè positæ & concavæ, dirigunt. Hæc autem membrana tremulos sonorum motus sic excipit, ut ope superioris aut externi musculi mallei, versùs meatum auditorium externum cum ipso malleo adducta, planior & laxior facta; vel contractis anteriore & interno mallei musculis, magis aut minùs concava & diversimodè tensa, variis sonis absque læsione admittendis, vehementioribus leniendis ac retundendis, debilioribus roborandis, aëricæ capsæ per tubam eustachianam adducendo, expellendo, pro re nata, aptissima fiat. Impressæ tympani membranæ sonoræ vibrationes, aëri capsæ impertiuntur, & hinc ad ovalem fenestram impulsæ, per eam

(a) Duverney.
De auditûs organo.

in vestibulum transeunt. (a) At etiam conicere est membranam quâ fenestra rotunda clauditur, iisdem vibrationibus commoveri, & hac commotâ, aerem quoque in externa cochleæ scala inclusum, ibidemque, exitûs defectu, valdè coactum & compressum, eisdem tremulis aeris motus excipere; quin & quatuor ossicula, medianibus mutuis commissuris, favente basiâs ellipticæ stapedis cum membrana fenestræ ovalis connexionem, tremores sonoros ad hanc ovalem membranam illatos communicare; & ope stapedis muscoli, ejus collo annexi, mox contracti, mox soluti basim hujus ossiculi vel attolli, vel deprimi, hocque mechanismo membranam diversis gradibus tendi posse, proinde diversis tremoribus recipiendis, & in vestibulum transmittendis aptari. His autem sonorum vibrationibus vestibulum ingressis occurrunt & cochleæ & semicirculares canales ulterius excurrendi. Has igitur cavitates ultimò excurrunt radii sonori immediatè ibi auditûs organum commoturi. Et verò memineris, quæso, auditorii nervi portione molli in membranam expansâ omnes hæc semitas vestiri. Quis autem insiciabitur tremulam impressionem nervis istis membranæ impactam, ad sensorium commune deferri, ideam soni excitaturam? Quodnam organum huic exercendæ sensationi idoneum magis quàm circulares tubuli, qui & solidi & arcuati, & membranâ exquisito sensu donatâ intrus amicti, qui orificiis patentiores sensum angustiores ad medium usque facti, sonoros radios, multiplicatis reflexionibus multum roborare ac intendere valent? Quibus tandem medium inest punctum in quo adunati radii simul coeunt? Sic luminis radiorum reflexio, & lumen & calorem adaugent. Sic in ea oculi parte fit luminis sensatio, in quam vergentes radii concurrunt. (b) Sic & Aves & perique Pisces deficiente cochleâ, hoc solo immediato auditûs organo gaudent. Verùm cochleâ cum in homine, tum in maximo animalium numero, hac etiam immediata auditûs sensatione viget. Id evidenter arguit conica ipsius figura in spiram convoluta, à latiori basi in acumen desinens. Adactò auri cornu, voces intenduntur. Relatus sonus amplificatur. Exemplo sint cornua venatoria, Symphoniaca, Tubuli incurvati. Utramque igitur cochleæ scalam permeantes soni & milles resulantes, versùs apicem congregati summopere firmanantur, & ab ipsis nerveum, tensum, vivum, periossteum; ut & membranacea spiralis lamina tantâ alacritate commoventur, ut de illorum concussione per acoustici nervi propagationem momento temporis commonefiat anima. Ne tamen multiplicato auditûs organo, multiplicari sensationes inde arbitreris. Duplex auris, nec duplex auditio, duplex oculus, nec visio duplex. Ad sensorium commune propagati omnes sonori radii, in unum conveniunt, ergò unica sonorum sensatio. Prout autem vehementiores aut debiliores, celeriores aut tardiores sunt motus sonori, eò vehementius, vel debilius, celerius, vel tardius percussunt organum. Hinc diversi toni septem vulgaribus notis designati, mutæ sonorum relationes, vel soni modulari. Hinc ex corporum sonorum longitudine, crassitie, tensione, claterio, figurâ, levitate, soliditate, siccitate, mollitie, tonorum varietas, aeris scilicet varia modulatio; seu, quod idem est, lentiores aut celeriores, debiliores, aut vehementiores vibrationes. Exempli causâ, binæ fides homogeneæ, æqualiter longæ, crassæ, tensæ, solidæ, siccæ, unisonum pulsatæ exhibent. At si alterutra eâ sit longitudine quæ 1. ad 2. idest dimidiâ, alterutrius respectu *Diapason* sonant; quod brevior bis, dum longior, semel tantum vibratur. Si earum longitudines sunt ut 2. ad 3. vel ut ad 4. *Diapente* aut *Diatesoron* proferunt. Frequentiores vibrationes, acutum; æquali tempore tardiores gravem efficiunt tonum. Ex brevioribus fidibus, sed magis tensis, acutus tonus, ex longioribus & minus tensis, gravis; quod hæc minorem, illæ verò majorem, eodem temporis intervallo, vibrationum numerum absolvant. Vivaces ac distinctæ vibrationes tonis splendorem afferunt. A confusis, implicatis, infractis, contrarium expe-

(b) Duverney.
De auditûs organo.

ctandum. Sic à glottide & trachæâ, ferosâ colluvie madidis, raucedo. Ex numerosis validis & constantibus, canorus tonus. Sic campanæ, & concava ac concamerata loca, in quibus reflexus sonus immediatè directum excipit, validè resonant. Jam nunc quemadmodum ex vario literarum Abecedarii contextu, innumera vocabula, innumeri sermones, sic ex variis tonis cum majoribus, tum minoribus, diversimodè dispositis & copulatis, innumeri modi, innumeri concentus exoriuntur, qui pro sua consonantia vel dissonantia, lenitate vel asperitate, eandem auditus organo vibrationem impertientes, animam permulcent aut offendunt, exhilarant aut contristant. Et quidem auditus organum, vera tactus species, quò asperius percutitur, eò magis læditur; quò amœnitis, eò festiviùs exultat. Fibra cutis nimium distentæ, vel ad continui ferè solutionem divulsæ, dolorem ac molestiam inferunt; titillatæ verò, voluptate afficiunt. Pari modo fibræ nervi auditorii teneræ, tremulæ, acuto sensu præditæ, vehementes, duros, discordes sonos vix absque acerbâ divulsione pariuntur, dum grato modulamine, simplici nimirum ac variato, utpote sensui commodiore & hilariore agitatæ, blandè & latè resiliunt mentem recreaturæ. In novitate & mutatione, nova gratia; in æquabilitate, rædium.

V.

EX dictis suapte elucescit ratio musicæ operationis, in sublevandis mœstis animi pathematibus; & patet omnibus qui ab Arcadiæ Pecuario mutuas non obtinent aures. Si qui forent increduli, hos convincerent sexcenta exempla, quibus constat quantum in animum valeant & soni & concentus. Homines vel audientiores, selopeti, tormenti bellici, fulminis subito & inopinato fragore tremunt exhorrescuntque paventes. Tympanorum, tubarum, majorumque tibiarum sonitu ad prælium alacriter accenduntur milites. Ad linæ stridorem, dentium crepitus. Ad symphonie cantum, saltatio, gestuum ad numeros accomodatior. Ast quodnam mirabilis musices effectus luculentius argumentum quam stupenda cura morbi cujusdam melancholici à venenoso concepti phalangio quod ab urbe Tarento in Apulia, Tarantula dicitur. (a) Ab hac aranea puncti sentiunt idem velut ab ape vel formica inflictum. Demorsa pars torpore insigni ut plurimum afficitur, & paulòpost in tumorem attollitur, acerbissimum dolorem excitantem. Paucis elapsis horis patientes ingenti cordis angore corripuntur, & quæ in febris maligna, à coagulatione, eadem in ipsis occurrunt symptomata, dysspnœa, scilicet, pulsus oppressio, animalium vitaliumque actionum repentina ac penè fatalis jactura; torpent quippè membra, caligant oculi, incedit animos mœstitia, demùm apoplecticorum ad instar jacent ægri. Quæ tamen symptomata graviora ac leviora, pro variis phalangiis, aut agrorum temperie. Præcipuum hujus mali antidotum, Musica; quâ auditæ nervi acoustici fibræ tam jucundè titillantur, vellicantur, vibrantur, ut ægri manus, pedes, cætera denique membra ad numeros sensim movere incipiant, donec in pedes erecti ululent, suspirant, tripudiant & choreas inchoent, non nisi cessante Musicâ, desisturas; quas frequenter duas tresve horas continuant. Inde verò lecto commendari, & quiesci traditi, sudore perfunduntur, quo absterfo, & rursus auditu modulamine, eodem impetu ad saltationes prouunt, in quibus vicissim institutis, duodecim ferè horas impendunt, donec tandem ab omnibus se solutos symptomatis perferant; quod fit ut plurimum post 3um vel 4um interdum septimum diem. Redeunte verò morbo anni tempore quo à phalangio icti fuerant, nec præversâ per consuetas choreas morbi vehementiâ, derepente concidunt, eadem Musicâ suscitandi. Ad saltandum autem excitantur non solum diversis sonorum modis, pro diversâ tarantulæ specie, aut acousticarum fibrarum tono; sed etiam peculiaribus delectantur instrumentis, alii fistulâ, alii tympano parvo, alii cytharâ, alii variis fidibus; occurruntque sæpissimè qui ad unam, alte-

(a) *Eagliv. differt. vr.*

Hist. Acad. scient. 1702. p. 16.

Schott's mag. univers. part. 2.

p. 239.

ram, tertiamve modulationis speciem minimè moventur; quartà verò, ægri & morbi genio congruà, confestim ad ineunda tripudia eriguntur. Velocissima sonorum modulamina quibus concitentur, omnes ferè desiderant; licet primi modulaminis appulsus graviore effe soleant, & molestias creare suspiriis ac gemitibus designatas. (a) Notatu dignum, mulieres chlorosi laborantes, eadem ferè in Apulia pati symptomata, quæ à phalangio, eodemque modo curari. (b) Miraberisne musices virtutem qua famigeratus musicus, & quidam Alefienfis choragus à febris maligna & delirio liberati sunt. Quid igitur animæ & corpori commovendis apud ac valentiùs Musica. (c) Testis Henricus IV. Dania Rex, quem musicus, cujus jactationem explorare voluerat, in eam efferavit rabiem, ut ex suis militibus quatuor interfeceret. Verùm humaniores sensus inspirare plerùmque valet Musica. Ecce tibi inexpugnabilem probationem ex sacris Codicibus desumptam. (d) *Quandocunque spiritus Domini malus arripiebat Saül, David tollebat cytharam & percutiebat manu suâ, & refocillabatur Saül, & leviùs habebat, recedebat enim ab eo spiritus malus.* Quid jam dubii superest quin melancholicis, imò & non paucis morbis, musica præsentissimo sit levamento? non quidem semper indiscriminatim quævis, sed quæ magis idoneo modo, auditus organum & mentem ferire potis est. Neque, si inter prima musices exordia, animus eorum fiat irrequietior, ideò minus convenire, concludendum; quidam enim melancholici initio mæstiores videntur; quod nervorum villis, à situ subito distortis, fit dolor seu animi ægritudo. Protràcto tamen aliquandiu concentu, hilares & ægitudinis suæ immemores fiunt. Ceterùm melancholicis siccis, aptior videtur musica quæ à submissioribus initiis tardiore incedit concentus gradu, sensim inde elata & sublimior facta; ne videlicet rigidiores illorum fibræ à tonis principiò vehementioribus & celerioribus efferantur; at potius gradatim vibrationibus assuetæ, sensim se flecti sinant. Humidos verò melancholicos juvat musica festiva, cita, valida, variata, upote laxioribus fibris excitandis, firmandis & ad tonum adducendis magis idonea. Varianda itaque pro varia solidorum dispositione & liquidorum diathesi. Quid plura? Torpente nervi mœre defessi; languescunt-ne tardigrada fluida; fatiscunt-ne sub lentorum humorum pondere & anima & corpus? En nervi acoustici & cæteri omnes, cum quibus commercium ineunt, simplici, variatâ, suavi, festivâ, dulcisonâ vocali vel instrumentali musica vellicati, lympham spirituofam sive succum nerveum extimulant, incitant, vivificant: segniora liquida terunt, premunt, comminuunt, urgent, eorum circuitum instaurant; cordis vim & robur refocillant; prostratas vires erigunt; secretioribus favent. Hinc cerebri villis alacriùs concitatis, idæ gratæ renovantur. Hinc solida fiunt munitis suis obeundis paratiora, expeditiores artus, mens hilarior, omnes tandem functiones vegetiores.

Ergo Melancholicis Musica,

Proponebat Parisiis, GUIDO-ANDREAS GARNIER;
Parisinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1737.
à sextâ ad meridiem.

(a) Bagliv.
ead. dissent.
(b) Hist.
Acad. scien.
ann. 1707.
p. 7. 1708.
p. 22.
(c) Olaus
magn. l. 15.
Hist. c. 28.
Rép. des
Lett. ann.
1686. p.
427.
(d) Reg. l.
x. c. 16.
v. 23.